

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пош.
Конто почт. шваб. 143322
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячна в крив. 450 зок.
За границею:
В Америці: 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 750 іт. л., Німеччині 750 м.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 к. ч., Румунії 150 лей,
Болгарії 750 лев, Англії 750 ш.
— Збірка адрес і док.

в справі оголошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

РАДІО-АПАРАТИ випробовували — на п'яти тільки у фірми
Лев Аппель і С-ка
1158 Львів, Бельгійська 1. 2-2

3 польських справ.

Ще один пресовий закон — Пресовий декрет на Раді міністрів. — Ген. Сосніковський віцепрем'єром! — Підвищення цін муки і хліба.

Варшава, 28 грудня 1926.

Є чутки, що незалежно від проекту пресового закону, якого зміст ми подали вчора, уряд приготував на місце відкиненого союмо декрету, що виграє дня 1. січня, новий пресовий декрет. Той новий декрет у порівнянні з давнішим буде значно тісніший, а буде різнитися головним тим, що оречення поручає не адміністраційним, а судовим властям.

Найближче засідання Ради міністрів, визначене передшнім на день 31. грудня, відложено наслідком несприятливості віцепрем'єра Бартеля на день 5. січня 1927. На тому засіданні Рада міністрів розглядатиме проект нового декрету про пресові кари.

В добре поінформованих колах кажуть, що ген. Сосніковський, після скінчення лікування, увійде в склад теперішнього уряду й обійме мабуть становище віцепрем'єра. Бартель полишився би мабуть на становищі міністра освіти.

Союз млинівців звернувся до міністерства внутрішніх справ із жаданням підвищити цін муки. Наслідком того була би підвищення цін хліба на 67 сот. Мельники жадають мабуть 5 сот. підвищення на 1 кг. «ABC» повідомляє, що підвищення цін муки вже повіншена, а обговорюватимуть її в мін-ві внутр. справ лише для формальності.

Кріза німецького уряду.

Берлін, 28. грудня 1926.

„Берлінер Тагеблят“ обговорюючи крізу, заявляє, що розкодиється про те, щоб приневолити центр до того, аби заявився за урядом, затвердженням президентом Гінденбургом. Так особу Гінденбурга втягнуло би безпосередньо у вир партійної боротьби. „Берлінер Цайтунг ам Мітгаг“ повідомляє, мабуть теку мін. раїхсвері у новому кабінеті мав одержати бувший канцлер Лютер.

Охонечна евакуація Надрені.

Відень, 28. грудня 1926.

„Н. Фр. Пр.“ довідується, що охонечна евакуація Надрені з окупційних військ послідує шойно 31. січня 1928 р.

Сер Ерік Дрюмонд не уступає.

Женева, 28. грудня 1926.

Швейцарська тел. агенція запечує чутки про недалеке уступчення сер Еріка Дрюмонда зі становища генерального секретаря Ліги Націй та заступлення його д-ром Бенешом.

Стріча Чічеріна з Бріаном!

Париж, 28. грудня 1926.

З Москви повідомляють, що С. Р. С. Р. тепер більше ніж коли старіється наближитися до Франції. Сподіються, що небагато Чічерін стрічеться з Бріаном у Фанші.

СРСР. зірне переговори з Литвою?

Варшава, 28. грудня 1926.

Московське „Известия“ повідомляють, що розстріляння 4 литовських комуністів у Ковні викликало обурення всіх більшовиків. Ця подія каже сумніватися в успішні закінчення переговорів СРСР із Литвою.

Проти інтервенції Злуч. Держав.

Лондон, 28. грудня 1926.

„Івнінг Пост“ повідомляє з Вашингтону, що державний секретар Келог заявився за тим, щоб Злучені Держави не мішалися до внутрішніх справ Нікарагуї. Однак розпорядки, видані задля охорони життя і майна горожан Злуч. Держав у Нікарагуї, політяться в силі. Кількох членів конгресу висловило погляд, що висадження військ на побережжя Нікарагуї потягне за собою для уряду Злуч. Держав дуже поважні труднощі.

Поріч югославянським мін. закордонних справ.

Белгород, 28. грудня 1926.

Покликання Поріча на становище міністра закордонних справ було для югославянських парламентарних кол несподіванкою, бо взагалі брали під увагу кандидатуру Нініча або Іовановіча. Поріч, знаний більше на полі економічної як дипломатичної діяльності, на думку тутешніх кол буде займати прихильніше становище до СРСР, як Нініч.

Розстріляння чотирьох людей за змову на примо де Ріверу.

Париж, 28. грудня 1926.

„Пті Парізієн“ повідомляє з Мадриту, що кружляє чутка, мабуть там розстріляно чотирьох людей, яких недавно арештовано на передмісті Мадриту під закидом участі в змові на життя Примо де Рівері.

Револьюція в Бразилії.

Лондон, 28. грудня 1926.

Часопис „Ли Націон“ (що виходить у Буенос Айрес) повідомляє, що революція в Бразилії поширюється. Біля Санборія в стейті Ріо Гранде да Суль повстанці розбили урядові війська. Вбито багато офіцерів, вірних урядові. Частина гарнізону Бедріто нібито перейшла на бік повстанців.

Похорони мікада.

Лондон, 28. грудня 1926.

З Токио повідомляють: Тіло мікада не перевезено до Токио спеціальним поїздом. На вулицях усталою кордон війська в силі шалю вогнем. Непроглядні товпи, не зв'язані на дощ, залягли вулиці. Рух у місті завер. Царина тишина і набожність. Перед доміномію люди падають ниць.

Мадрид, 28. грудня 1926.

З приводу смерті мікада еспанський корольський двір буде носити 21 дня жалоби.

Зита відкидає пропозиції італ. короля і Мусоліні.

Париж, 28. грудня 1926.

„Еко д'Парі“ повідомляє з Лондону, що недавно була ісправка Зита відкинула пропозиції Мусоліні в справі евакуації італійців з Італії і претензії до мадерського престолоу. Італійський король і Мусоліні писали до Зита (що живе в Еспанії) спеціальний декрет і жертували їй віддані в Італії та корольські авіації. Рішенням італійського короля нібито відмовили Зиту, що піддержували її сина архика. Отож як претендент до мадерської корони. Зита заявила, що не може прийняти тих пропозицій Італії, бо чужа думка якби не вийшла з країни Бурбонів.

Похорони бл.п. Ол. Барвінського.

Масова участь українського громадянства.

Вчора в 1. год. попол. зачалися похорони бл. п. Олександра Барвінського, передового українського культурного робітника і величезного громадянина й політика. Не закінчили на несприятливу погоду й дошкучливу ліною, перед домом Покиного при вул. Соборній зібрався тогати народ, в тому числі багато відомих українських діячів на полі культурно-освітній, політичний та економічний. Зібрався також під проводом учителів шкільна молодь.

Після відправлення церковного обряду в хаті відгулює величавий сумний похід в напрямі Личаківського цвинтаря. На переді процесії, потім шкільна молодь, далі хор під упівгоном радн. Купчинського і довгі-довгі ряди духовенства, що йшло під проводом ген. вікарія о. Базюка. За капазном, лівити візничим, йшла найбільш рідна Покиного, а далі довгий ряд представників українських централних установ і приятелів та друга Покиного. Замкнули похоронний похід непероглядні маси народу, майже виключно української української інтелігенції.

Перед будинком Наукового Товариства ім. Шевченка похід сповнився і з балкони Т-ва попрощав бл. п. Ол. Барвінського в останнє дир. О. Макарушка, складаючи Покиному поклон і подяку за його кількостельність, несприятливу працю для добра Т-ва, за його великий вклад в нашу науку.

На цвинтарі зложено домошню до родичів гробівні Барвінських (нараз за моголою Маркіна Шапченка і Володимир Барвінського). Після церковних відправ промови сердечними словами крив. о. Даміан Лопатинський, що замовляв уся загибелі, яку ми понесли зі смертю Олександра Барвінського. Від Т-ва „Промісн“, якому пок. Барвінський присвятив стільки своїх найкращих сил і свого знання, поправа Покиного д-р Ревіюк. Трогуючим за душу „Ой Морозе, Морозенку“ і безсмертним „Вічна пам'ять“ закінчив хор п. Купчинського це сумне торжество а год. 3-30 погол.

Крім вітальних нами класовар, що повідомляв лянське громадянство про смерть Олександра Барвінського, були ще посмертні оповістки від Т-ва „Промісн“ і від різних комісій Наукового Т-ва ім. Шевченка (кілька). Однакою класовар, друг вага по польськи, буда від родичів.

3 судової салі.

Нагайний суд.

Львів, 29. грудня 1926.

Вчора зібрався дорозовий трибунал, щоб розглянути справу Ст. Коня, який постріляв у Янові поліція Мочарського. Представником трибуналу є радн. Дюжак, обвинувачує прок. Снауля, боронить адвокат Батальоні. Снауду стверджує, що Коня оголобив 14. грудня в Янові алакація Ека і вертає з добою. Коли поліція Мочарський задержав Коня як підозрюваного, той застріляв до нього і зранив тяжко в животі. Обвинувачений признався до вину, але боронився, що хотів стрілом у повітря змилити поліцію. Знавці стверджують, що стріла була вимірний до Мочарського. Розсуду покінчено а 3. год. Нині в 10. год. проголосять присуд. Кат є вже у Львові і приготувано шибеницю.

За убийство Романа Венкелера.

Вчора зачалися перед карним трибуналом лянського окружного суду розсуд, що є спільного голодної в спільному часі афера убийства в поліційних арештах у Львові Романа Венкелера. Як відомо, його арештовано за якусь марну провину як зовсім здорового й цілого, а по кількох тижнях перевезено його до загального шпиталю з 22 полозаними ранами, наслідком чого він небагато серед страшний мук помер. Це убийство провадило спершу заступити, але кінешніми правда показала такі на верк — мабуть тому, що покійний Венкелер був Покином і тим убийством буда до живого порушення польської публічної ошлі. Акт обвинувачення, що його заступає прок. Гриневський, звертається проти кавчників і звинувачує поліційних арештів Василя Каюра і Аляша кавакавського за злочин убийства в 43 к. з. Обидва обвинувачення де перестать, що катували воякиного Венкелера, але обидва себе звільнюють. Розсуд повинна скінчитися шит.

Самозванці.

Львів, 29. грудня 1926.

Перед кількома днями сімох членів Центр. Комітету Українського Національно-Демократичного Об'єднання помістило в „Свободі“ заяву, звернену проти політично-тактичної п'ятомкіня дрібного під-конспіраційного гуртка, що групується біля підпідприємця „Радя“. Згадані члени Центр. Комітету протестують проти з'ясування гуртком „Радя“ назву „незалежної групи“, яка повстала була в офіційних трудовій партії, а яка автоматично ліквідувалася а повстанням Об'єднання. Зовсім природно, що з істотною підконспіраційною „незалежною групою“ під крилами „Радя“ протестують члени Центр. Комітету не мають нічого спільного, а „дільність“ того гуртка уважають вони крайню шкідливою.

В чому ж річ? — спитас читач, що не має охоти чи змоги входити в нюанси гурткових відтінків. — Що це за така „незалежна група“ і чого вона хоче? Під прапором якого морального добра чи яких громадських цінностей підкопується вона під Об'єднання і його провід? Річ чого немагається вона внести розривів в суспільні ради Об'єднання? Ось низка питань, на які слід надати відповідь.

Диктаторська й одностороння політика уряду д-ра Петрушевича і його помічників, політика адрокатсько-процесова, оперта на силі віри в чужі сили, скінчилася катастрофальним рішенням Ради Амбасадорів з 14. березня 1923. Очевидно, доля наші не залежить від такого чи иншого становища посторонніх чинників, одначе фактом є, що вся підбудова політики д-ра Петрушевича а з нею й підбудова краєвої політики розвалилася. Правда, вже й до того часу в краю проносилися кличі опертя виключно на власні сили в протиставленні до орієнтації на сили чужі, в даному випадку на антантських „суверенів“ Сх. Галичини.

В тій пошуканні за підбудовою нашої політики в корінно змінній ситуації, рахуючись зі соціальним укладом нашого громадянства і його психікою та основою наскрізь юридичної легальності нашої дотеперішньої політичної тактики (накиненої тодішнім закордонним центром), — трудова партія виставила платформу національно-територіальної автономії. Не будемо на цьому місці входити в те, чи така легальна платформа нашого життя від Польщі була під ту пору доцільна, чи ні. Однак фактом є, що вона була подумана в добрій вірі після докладного розгляду й оцінки нашого положення людьми, що у вільній боротьбі грали визначну роль. Ініціатори автономічного клича розумили його як клич боротьби а противників як клич угоди, капітуляції з найгіршого змагання нації. Це трагічне непорозуміння довело до розкладу в українському національно-моторі до до повстання тав. незалежної групи в офіційних трудовій партії. Найгіршою в тому всьому була та обставина, що закорд. центр, обтяжений важкою відповідалістю за на національну катастрофу, використовував підвищення автономічного клича на те, щоб з одного боку відсунути від себе найвищеповодальність за свою найвищу дипломатичну акцію і споминати

тоїть на місці, не в силі шот-тон місці платити нові підданці за хату, якої він скільки автоматично. Ці заходи перед урядом, щоб він не відповів поправки в існуючий закон про корміне, лишалися безуспішними. Від 1 го сніж невість ті, що купили в одній кімнаті, будуть приналежати платити чвертьречу 6-процентну підданську.

— **Пожемі.** В англійськом місті Гол еджера в надбережних доках змичає 10 великих матазини. — У Лодзі згоола фабрика Залпа; у Бельськом фабрика машин; у Цешині стара пивоварня; у Хожові фабрика матазини; у Кракові гарбарня. Зв'язок між польськими святами і пожежами човує занадто сильний.

— **Любовно-роднині трагедії.** Жидівська родина „засидів“ хотіла силою оженити 17-літнього Якова Менделя, мешканця волинського села, з тринадцятилітньою багатим „ланою“. Мендель кохався в ній і з розпуччя дістався на Кудларів. — На любовнім тлі погнав у школу неарестованого 20-літній поліцай з Лодзі Ян Косівський, який застрелив свого зверженка 6-ма стрілами з револьверу, наслідком відмови, що не дістався відпустки на свята, коли він хотів женитися. — Львівський „губчик“ Ляхович жив у пологді з власною жінкою і ще з другою, якої підкавивав чут у хаті. Не знаючи як розплатити цей вузол, він напався лещ камінним вуглем і хотів зачати себе, разом з нини на смерть.

— **За прикладом Пенталахи.** Із жидівної парашавської вчили для політичних „Павлівка“ втекли два відомих комуністичних організаторів Лев Пурман і Мірослав Задарський, засуджені на 6 і 4 роки в'язниці. Втечу приготували їм приятелі у порозумінні із великим сторожем. Цілий втекли по драбині скрученої із трьох простирал і біла, до якої шиблі доробили з підстави столця. Мусили переправити теж брати. Зовсім як у Франковій оповіданні про „Пенталаху“. Нада веде сльаство про тазину втечу.

— **Міжнародна виставка мистецької книжки** приготується в 1927 р. у Липську, під протекторатом Гампмана, Лібермана та Гарника. Її відчинить Гампман аступним словом. Може би й наші видавничі могли спільно порозумітися і виставити туди бодай кількадесять примірників наших найкращих видань, щоб свідчав, що й ми щось видаємо і щоб не треба було соромитися як підчас останнього конгресу бібліофілів у Празі.

— **Літературна хроніка.** Французький письменник і професор німецької літератури в париській університеті мав у Франкфурті відітти німецькою мовою на тему „Гете та Франція“. Цей відітти є дуже характерним, оскільки зміни франко-німецької взаємності. — У Парижі скликають Росіне 2-літній ювілей літературної діяльності Воонса Зайцева. — Союз радянських японів підписав звернення до відомого французького письменника Анрі Барбюса, комувіста, щоб він написав фільмовий сценарій. — Архів Максима Горького, який знаходиться у „Природній бібліотеці“ в Ленінграді, складений із рукописів його творів і обширного листування з письменниками, буде переданий згідно з його бажанням до „Пушкінського Дому“ при Академії Наук.

— **Світлова хроніка.** Відшкодування, призначені для бундівських пам'яток, за втрачений ними престол, рівняється річно 21 мід. марок. — Німецький уряд видав дрібним урядовцям різдвяні дарунки: парубкам від 30 до 60 літ і жонатим, від 30 до 80 марок. Сиротам та воїнам інвалідам видали окремі підйоги в розмірі чвертьречі їх місячної пенсії. — Союз моряків в Англії більшістю 13980 голосів проти 2384 рішав виступити із складу робітничої партії. — Остання статистика населення Франції стверджує скількись мешканців у 1926 р. 40,743,355, осіб, з чого 2,498,30 тижнів. — Гр. Андалус у розчепленні про якісь, потані династичні плани буви: королевої Зити зачепляє, що вона має намір тільки виконати останню волю свого мужа, себто — дрібничка! — воскресити габсбурзьку монархію на терені Мадярищини. — Департамент справ твердості в Злученні держав видав розпорядок зачинити всі ресторани та кав'ярні в дні різдвяних свят не пізніше як в 1. год. вечір. В околицях Нью-Йорку надано новий склад спиртних виробів, де сконфисковано 20,000 пляшок вина та горілки. — Румунський уряд стаєть у парламенті проект, щоб піднести річну пену короля Фердинанда, який тепер одержує 10 мід. лей. — В Єрусалимі покладено новий фундамент доми Біблії, збудованого біблійним товариством. — У Мадриді оголошено результати традиційної різдвяної державної лотерії. Першу нагороду 15 мід. пезет себто приблизно стільки що золоті! виграв голова Академії Мистецтв, буший прем'єр Романовес. Він жертвував цю виграну в користь професорів і учнів хімії Академії. Другий лос 10 мід. виграло добродієне товариство, що опікується жебраками та сиротами.

— **IV Мистецька Виставка** Гуртка Дітян Українського Мистецтва, як нас повідомляють, закінчилась в неділю, 2. сніж. Виставка мистецтва в Національному Музею, Мохнацького 42 і відкрита щоденно від год. 10—2 пополудні.

— **„Свобода“** ч. 1. мистець. Відбитий вступ, сажний чинили. Безробіття і дожити. За душу і за характер народу. 100

вий адміністративний поділ. Свято. Стефанія. Під просвітним стягом. Полякає робітничу кров. Наш робітник у Франції. Еміграційні справи. Деревий вузлик на Гуцульщині. Що чувають в селі. Новинки. Посмертні вісті. Економічні вісті. Нові книжки і видання. Дописи з краю.

Гарний почин.

У принцип цілому громадянству.

На анкеті „Рідної Школи“ в Перемишлянах, що радилась дн 27. грудня 1926 р., піднесено догадки, щоб як найбільше об'єднати у нас уживання тютюну й алкоголь, а ошаджені гроші жертвувати на „Рідну Школу“.

Начу за цим ключем, зложив о. Омелья Ковч з Перемишляна прикладу присяги, що цілого пір року, себто від 1. сніж до 30. червня 1927 р. відкажується від курення і в його домі не майдеться алкоголь. У зв'язку з тим буде кожного місяця складати на „Рідну Школу“ по 6 зол. за тютюн і по 15 зол. за Різдва і Великодні саята за напикти, призначені для гостей.

Після цього слідували далші заяви, а саме: Евастій Безпята, директор кооп. „Нар. Дім“ в Перемишлянах, від 1. сніж до 30. червня 1927 р. по 5 зол. місячно за тютюн. Володимир Семиця, урядовець кооператива, 6 зол. за тютюн на 1 місяць. Степан Кутній, селянин з Ячнина, 6 зол. за тютюн на 1 місяць. Мирон Луцький з Ячнина, 50 зол. за напикти на Різдва Христове. Д-р Франц Свістель і Марія Свістельова від 1. сніж до 30. червня 1927 р. по 15 зол. місячно за тютюн.

Хто слідуєть?

Пам'ятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посылати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на щадничу книжечку ч. 7910.

Дописи.

Косів. (Просвітно-культурне життя в повіті.) Косівський повіт організується в міжнавс. Немає тут впливу шумного гала-світлого армію, зате помітна планова, систематична та основна муравляна робота на усіх майже ділянках громадського та культурного життя в повіті. Перед у всієї роботи веде „Кружок“ У. П. Т. у Косові, який від часу головування судді Лаврівського та завдяки його неспучій праці й енергії, проявляє найбільшу рухливість та діяльність. За починком тогочасного Косівського товариства у Львові наш „Кружок“ після статистичного виказу займає тепер перше місце, коли перед 3 роками був на останньому з останніх.

Після вище згаданого анкету в травні ц. р. наш щомісячний збірковий бюджет зростає, а кожний знає, що наш повіт повсюди не належить до найбагатших. Це тільки самозабутий і сільський відрок населення на ямле та енергійне поставлення справи ініціаторами анкету.

Треба з радістю та признанням відмітити, що всі члени одобрива постанови цієї анкету, та карно приновилися до плачення цього податку.

В одинокому випадку, де заможний член відказався платити належну на нього суму, палано від розвагу ексекутиви анкету, а як мисляла деідеат до Головного Товариства у Львові, щоб його виключили з членів У. П. Т. Головними жертводавцями У. П. Т. в нашій повіті є переважно інтелігенти (головно священники, учителі та інші урядовці), в малій мірі мещани, а селяне тільки в спорадичних випадках, а себто посередньо через збірки по церквах чи народних установах. На оправданні малої жертвенності селян можна сказати, що ідея Рідної Школи серед наших Гуцулів ще за мало поширена і ще за мало віяснена. Тому саме „Кружок“ У. П. Т. в Косові рішався негайно прийняти окремого просвітнього організатора, який, ідуци з села до села, мов би по місцевих „Кружках“ У. П. Т. чи читальнях „Просвіти“ давати відітти на всякі теми, виписувати вагу і користь Рідного шкільництва, при тім організувати також „Аматорські гуртки“ чи хори, взагалі робити всю освітньо-культурну роботу, якої дане село чи містечко від нього зажадає.

Грунт у тому напрямі вже до деякої міри підготований, бо робить це по часті

Рік осн. 1800. Найстарший конфекційний дім Рік осн. 1860. І. ЛАУФЕР, Львів, Галицька 8 поручає свій багато заснований склад конфекцій, цукерок, шоколаду і дитячої конфекції по значно знижених цінах. ІТ. Інтелігентні і урядовці українських Інституцій — відкажуть кредит на доганих усяких.

збірковий організатор нашого „Кружка“ У. П. Т. о. Омелья Моравик. Він не жалючись свого труду та здоров'я, закладає кожного місяця і в найдавший заквітти нашого розлогого повіту і попри збірко-ву акцію виносне селянам вагу жертвенності на Рідну Школу. Ось на днх в пошуку Гриня Гринітнім, далеко в токах на чесько-румунській границі, біля Буркута, віддаленим яких 60 км. від Косова, мислять п. Моравик у двох господарів Юрка Маркова і Чука з Устерік і Микола Либіштана з Гриніт-ного по 14 м² землі, під будову власної д. мики на приватну початкову школу У. П. Т. Ця школа існує там уже третій рік, що правда як зовсім приватні д. мики дітей кількадесятьох батьків. Тут живе всего біля 40 родин а сільське діло забуте Богон та людьми. І тут, як бачите, живе ідея Рідної Школи тільки завдяки енергійній та послідовній роботі косівського „Кружка“ та його ідейних членів! Випадки, що зовсім неграмотні Гуцули, так саятали з під самої Чорногори, шквалиться Рідною Школою та допомагають їй, даруючи навіть землю. Якої тут аж надто скупо, трапляються шораз частіше.

Приватна школа У. П. Т. є також в „Жабю“ за горою Магуюро. Там також зорганізували і удержують її самі майже неграмотні Гуцули, бо жабівський „Кружок“ У. П. Т. провадить, на жаль, невеличку діяльність. З сільських „Кружків“ розвивається найкраще „Кружок“ У. П. Т. в Красколі, оснований під починком о. Володимира Вертуна і під його промовою. Цей „Кружок“ веде там роботу читальні „Просвіти“, дає аматорські вистави, має свій хор і взагалі розвивається дуже гарно. Колиб кожна читальня „Просвіти“ в нашому повіті робила цю роботу, то просвітна справа у нас стояла би куди краще. Та, на жаль, сама косівська філія „Просвіти“ не проявляє такої діяльності, як би належало. В самому місті Косові і в поблизах йому селам організує „Кружок“ всієї курси для неграмотних, кооперативні, популярні недільні вистави по читальнях, а надаліжються також торговельно-промислові курси.

Взагалі робота „Кружка“ йде дуже гарно і тільки побажати, щоб так остало і на будуче. Навіть під оглядом жертовності для Головного Товариства у Львові наш „Кружок“ після статистичного виказу займає тепер перше місце, коли перед 3 роками був на останньому з останніх.

Після вище згаданого анкету в травні ц. р. наш щомісячний збірковий бюджет зростає, а кожний знає, що наш повіт повсюди не належить до найбагатших. Це тільки самозабутий і сільський відрок населення на ямле та енергійне поставлення справи ініціаторами анкету.

Косівський.

ОПОВІСТКИ.

Автор проекту на будову нової церкви в Тернополі мотто „Маланка“ звольти долоситися по відбір призначеному нагороді сто (100) ая. доларів до о. Володимира Громницького, пароха в Тернополі. — Комітет будови нової церкви в Тернополі. 1213 1—3

„Український Національний Хор“ під управою Дмитра Котка: Серед 29.XII. — Чернігівсько. Четвер 30.XII. Перегінсько. Пятниця 31.XII. Небіла. 528 —5?

Пригада. Пригадаємо, що Звичайні Загальні Збори „Учительської Громади“ відбулись у Львові в суботу 1. сніж 1927 в домі У. П. Т. за приул. Мохнацького 12. Початок о 10. год. перед полуднем. Запрошуємо всіх чл. Членів до участі. — За „Гол. Видія: Д-р Смирдон Кархут, голова, Микола Паньчук, секретар. 1212 2-2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

КУПУЙТЕ КАЛЕНДАР-ЕНЦИКЛЬОПЕДІЮ ТОВАРИШ на 1927 рік. Ціна 250 зол. Замовлення посылати: Кооператива „Друкар“, Львів, Руська 3. 17—?

ІДЕАЛЬНА ПАСГА до зуби **КРЕМ** перловин Ігатовіч Львів. 956 30—?

Тільки 10 днів
Оказійно дешева
святочна продаж
Сукна, Конфекції,
Взуття, Полотна
1202 1 т.п. 2—4
„РЕГУЛЯТОР“
Львів — Ринок 43

Прикраси на Ялинку

Солодощі на Свята

прошу замовляти тільки

в українській фабриці

„ цукерки „

„ФОРТУНА НОВА“

Львів, Кордецького 23.

Найціннішим средством умиротворения

РЕВМАТИЗМ

ЛОМАННЯ БИЛЬ ГОЛОВИ І СУБІВ

Є ВИПРОБОВАННИЙ 50 ЛІТ

І НАГОРОДЖЕНИЙ

МЕДАЛЯМИ.

ВІСІМІ ГОЛОВНИМІ СКАД ВІСІМЬОЮ

АПТИКА МІКОЛАШЛ

Львів.

1 зол. 70 сот. коштує один ніж з хімічного срібла у Манди Коперника 14. 661 в Проти кіна „Коперник“. 18—?

СТУДЕНТ медицини по І-му ригорозі — 27 літ, отсею дорогою бажає пізнати панну ладіної вліч, котра допомагає би йому докінчити студії. Справу тріають поажно. Зголошення з фотографією, яку зобов'язуюся на бажання повернути, слати до Адміністр. Діла „для чорного“. 1201 3—3

СЕЛЯНЕ! Свої сиріці дену і конопель, вовни та готової пряди проміняйте найкорисніше в одній українській Спільн. „ПОЛОТНО“ у Львові, вул. Городецька ч. 95, котра оплачує переказ сиріців за ліцензією власним коштом. Спільн. „Полотно“ продає всякого рода мануфактуру також за готівку по незначайно низьких цінах і полагоджує замовлення відвратною поштою. Пробки на жаданя висилає даром. 1189 3—3

ЦЯНИНО Rösler чорне! Фортепья: Bösendorfer, Höpfer, Heitzmann, Fritzsche, Kalm і Сін, Коперника 16. тел. 20—45. 1177 4—1

КАЛЕНДАРІКИ „РУСАЛКА“ по 30 коп. скрзь до набути. Замовлення приймає А. Окпінш, Львів, Кадешка ч. 4. 1138 6—7

СВІДОЦТВО зрідості на назвище Григорій Демичини висlane з Бережан під ч. 1483 дн 24. XI. 1923 р. до ректорату греко-кат. Духовного Семінара у Львові, якого я до тепер не одержав уважливости. 1191 2—3

СТУДЕНТ ФІЛОСОФІЇ шукає лекцій на провінції. — Зголошення слати до Адміністрації Діла „Успіх“. 1214

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Д-р Фелікс Ган Спеціаліст надут легіна, серця і жолудка Львів, Городецька 46. Телеф. 634 Пересилання Рентгеном. 1170 7-35

Приготовляється **НОНЦЕРТНІ** Жадають повного „Музичного каталогу“ який вислає за надісланням 1.— 30т. в знаках поштових Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок 10. 094 10—17

РУТИНОВАНИЙ торговець приймає посаду управителя кооперативної торгівлі! коштами до сніж, реставрації, добре просперуючої, абаз-медбані але в добрім місці, есентуально при-ступити до сплику або відіаїме. Може також обіяти управ. кооператива, мисленість обіаїта. Зголошення до Адмін. „Діла“ під „Комерс-світ“. 1205 2—2

нею катастрофу, а з другого викинути недовіра до красивих чинників, ініціюючи нову главу нашої національної вегетатії під Польшею в огні „всвітл отпим сонга опле“.

Зайвим було би пригадувати перипетії того страшного маршаму, який тоді заваготів над нашою країною. Вкінці в краю побив елемент доброї волі. Розрізнені національні групи прийшли до пересвідчення, що загальнонаціональний інтерес вимагає ліквідації взаємної боротьби за усею іншою менше або більше стійких, а в більшості безпідставних обанувачень. Так прийшло до створення Українського Національно-Демократичного Об'єднання, себ-то в дійсності до реституції сувільної передвоєнної національної демократії, — розуміється, а поправками, диктованими вимогами часу.

Та тим чином ще не усунуено апокаліпсиса, що заготовило над нами на протязі останніх літ. Особисті інтереси й особисті амбіції ще не вгасли, їх диктаторська манія ще не згоріла. З повстання Об'єднання вони почали підпорядковуватися під нього спершу шляхом ідентифікації, себ-то утотожнюванням Об'єднання зі собою, своєю волею, своїми наказами і наказами, своїми тенденціями. До того ж об'єднання і зведений до формальної репрезентації свого існування т.зв. закордонний центр перебуває на новій еволюції, повертаючи своє прошанське лице із заходу на схід, вічно акцентуючи своє оперття виключно на офіційні чинники. Самостійність Об'єднання, що спирається в першу чергу на національні сили по обох боках рижської смуги, а описав доверва брало на увагу такі чи інші посторонні чинники і можливість їх впливу для припущення відродженської акції української нації, — дуже не на руку була самозванцю закордонного центру і дрібному гурткові його прихильників в краю, здебільшого політичних реєгрантів. Не диво отже, що коли не повелася ідентифікація, ті чинники перейшли до ударної кампанії проти Об'єднання і його проводу. Чим ближче було до конгресу Об'єднання, тим ширше розвивався наступ з метою підірвати серед партійної маси авторитет проводу Об'єднання, обмотати його звозом підозріння, поставити його на лаву обвинувачень як такого, що нехтує принципами соборності й незалежності нації. Однак ця сплатницько-клеветницька акція,

випробована в попередніх роках на пораненому й горячково дражливо му організмі нашого громадянства, не ворожила успіху з огляду на природний опр'я публічної олімпі. В кожного громадянина, навіть слабо зорієнтованого в цій тактиці адм іогет гломат посторонніх чинників, мусило виринати питання: Хтож ті Катони, ті спасителі і крашзайки, що з такою одчайливою відвагою кидуються на провід національної організації, називаючи себе націоналістами? Кого вони заступають, які вартості репрезентують? На ці дошкульні питання важко було дати відповідь. А ще важче не дати відповіді. Це зрозуміли самозванці Катони і від ідентифікації перейшли до містифікації. Видирували безіменний комунікат про заснування групи Об'єднання, наділюючи її метою боротьби мимом захитаних тез, прихитаних в основу Об'єднання. Очевидно, безіменність якоїсь групи, поминаючи недопустимість організованого гуртківства (себ-то творення клік) в лоні установ з виборними органами, зводила значіння групи до нулі. Тому далішим кроком була нотифікація групи за підписами п. Бабина і Л. Петрушенча, а вкінці ще одна нотифікація за підписом д-ра Євнина й А. Малєцького. Ця остання нота самозванчих „незалежників“, як і агітація „Раді“, намагалася викликати вражіння що створена під покровом тав закордонного центра а в дійсності під покровом протегуючих його чинників група є продовженням колишньої „незалежної групи“ трудової партії. Ця містифікація мала на меті з одного боку вмотивувати в безкритичних читачів „Раді“, що відносини тепер є ідентичні з відносинами 1913 року, а покликаючи півконспіраційно до життя група має за завдання відіграти роль своєї попередниці.

Заява відомих громадських діячів, б. членів колишньої „незалежної групи“ трудової партії, заява, що відкриває містифікаційні ходи дрібного, але гоном нищення одержимого гуртка воклонників посторонніх сил і свідомих чи несвідомих прислужників чужих інтересів, з одного боку у належному світлі представляє гурток хронічних самозванців, а з другого підкреслює, що єдність і суцільність Об'єднання є тріпка і непорушна.

Панитайно: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Поразка опозиції в Комінтерні.

Здавалося, що опозиція Троцького, Зіновєва і Каменєва зліквідована давно. Всіх названих її провідників зложили на руки Центрального Виконавчого Комітету партії відповідний покаючий заяву і заявили, що шілковито підпорядковуються постановам більшості ВКП(б), тобто Всеосюанної (російської) комуністичної партії та ставлять понад усе партійну дисципліну. ВКП(б) відклікала Зіновєва з комуністичного Інтернаціоналу і здавалось, що опозиція не матиме видаги виступити на поширеному пленумі Виконавчого Комітету Комінтерну, що закінчив у половині грудня свої наради. Була навіть певність цього, бо Зіновєв написав до ексекутиви Комінтерну і до президії з'їзду поширеного пленуму письмо, в якому просив звільнити його від всякої участі в роботі Комінтерну на основі рішення ВКП(б). Словом — партійна дисципліна загрозомувала і не було ніяких даних на те, що би її порушила та сама опозиція.

Тимчасом виявилось, що опозиція Троцького, Зіновєва і Каменєва своїми поглядями і твердженнями в ім'я партійної дисципліни не лише не пожертвувала (що зрештою самозрозуміло), але й не закинула думки далі їх поширювати та обороняти, дарма, що визнала їх на письмі неправильними.

Всі три стовпи тої опозиції виступили зі своїми, осудженими російською компартією, твердженнями на пленумі Виконавчого Комітету і намагалися стягнути в справу зліквідованої дискусії всі компартії світа, згуртовані в Комінтерні. На комуністичній мові, тобто на мові пресових органів російської правлячої партійної більшості це значить, що опозиційнісі намагалися „роздухати дискусію в міжнародному масштабі, перенести свою фракційну роботу в Комінтерн“.

Центральний орган КП(б)У, харківський „Комуніст“, характеризує виступ членів опозиції на комінтерні ось як:

„Слід підкреслити, що опозиційні провідники, поділяючи між собою ролі, добре наперед запланували, понади виступ з пристрастю, що чим далі нарастала: починали з малоснажних, хоч і дуже витатних вправ тов. Зіновєва, через гордовитий й переповнений занепокоєнням до представників інших братерських партій промову тов. Троцького, вони кінчили розперзаним виступом тов. Каменєва. Всі вони разом і кожен зокрема починали зичати з виправдання своїх виступів, клялися Марксом і Ленном, але все це були слова, бо зміст

їхніх промов саме характеризувалася ваганнями штовхати Комінтерн з рейок злізіння на рейки троцькізму. Коміжком (який було об'єднання партій (Осередко російської — Ред.) в „національній обмеженості“ Центрального же пунктом вилася опозиції на пленумі був пункт про неможливість будівництва соціалізму в нашій країні (через технічну нашу відсталість)“.

Досить цей характеристика, щоби уявити собі докладно характер виступу опозиції на останньому поширеному пленумі комінтернської ексекутиви. Мусила вона бути дуже боліющею, коли її так злібно характеризують. І мабуть тому, що була вона такою, так сказати, імпульсивною, розгономною, потерпіла ще одну невдачу і тим разом у Комінтерні. Щоби всеж таки пізнати точніше те вражіння, яке було від її виступу, вистане познаноїмися бодай з резолюціями комінтернської ексекутиви в цій справі. Промов Зіновєва, Троцького і Каменєва в ніякій газеті не знайдете, а в резолюціях, що осуджують опозицію та її т.зв. ліквідаторські тенденції, всеж таки вилізе швидко з мішка і всеж таки пробиваються бодай найважливіші а арсеналу опозиційних аргументів проти пакувочої політики ВКП(б) і Комінтерну, що є на утриманні, а тим самим і в шілковитій залежності російської компартії, тобто ВКП(б). З усіх тих резолюцій підберемо дві, найважливіші.

„Поширений пленум — каже 6-та їх точка — констатує, що опозиція ВКП(б) по суті вилізе собою праву небезпечку асперденті партії. Безуча, з порушенням найелементарніших партійних норм боротьбу проти партії, відмовляючись в теорії і в практиці від науки Ленна про організаційне питання, намагалися після повної своєї поразки у ВКП(б) і навіть після своєї капітуляції перенести боротьбу до інших компартій, створюючи платформу для всіх опозиційних елементів у комінтерні і навіть поза ними, опозиція тим самим робить присадугу протинникам комунізму“.

Зате істота опозиції змальована в другій і третій точці резолюції.

„І характерна риса (тобто опозиції — Ред.) є недооцінка внутрішніх сил розвитку РСРП, що виявляється в запереченні можливості будувати соціалізм в РСРП. VII-ий пленум В. К. К. І. гадає, що радянська країна об'єктивно є головним організаційним центром міжнародної революції... Поширений пленум уважає закликом об'єднання ВКП(б) в національній обмеженості. Орієнтуючись у всій роботі на можливість революції, вважаючи, що остаточна перемога соціалізму можлива лише, як перемога світової революції, що тільки ця революція може забезпечити РСРП від війни й інтервенції й допоможе ще більш прискорити темп господарчого розвитку РСРП. ВКП(б) шляхом правлячої провадить політику соціалістичного одиунітету з твердою певністю, що РСРП має асперденті країни, що потрібне й д статне“ для будування повного соціалістичного суспільства. Запер-

ГОРДИЙ БРАСЮК.

БЕЗПУТНІ.

Сучасна фільма.

(Продовження).

— Алу попробуй! — закочують рукава отамани. Тоді встраває вчителька й Митька з Дудником приходиться виходити з класу.

Та це для них найприємніша хвилинка, — обійнявшись, виходять під регіт класу, затилюючи пісню.

Тоді вже з спокійним серцем Павлушка мене носом, робить вправи в зичитку, заглядає до маляків, перепитує, поправляє вичинки. І в класі ніхто не помічає, що він найбільший.

Марко в четвертій групі. Тут всі приблизно його віку. Марко подавався загалом, захоплювався працею, був веселий і чемний. Товариші його починали любити — тому Марко одне йшов у класу. Його навіть гинило, як поза заняттям стравився з Митькою та Дудником. Ї присолаждали його до якої-небудь вичинки й Марко, з чемності до старої дружби, робив часом дурацтва.

Так одного разу діти бачили, як Митька з Дудником у хліві цюкували собакою кішку. Дівчата взяли кішку в спочивальню під свою охорону.

Через кілька днів Митька з Дудником запропонували Маркові викрасти кішку. Марко погодився.

Дівчата люблять, як Марко заходив до них і розповідав веселі пригоди. Так і на цей раз. Марко взяв кішку й, ашираючи за хвоста, розпитав, чи мала вона тата й маму.

Дівчата реготалися з одної:

— Дай сюди кірку, не муч!

— Пожди, а ще побалакаю з нею...

— Дівчата, однімайте!

— Давай!...

— Не дам...

І Марко, обороняючись, шмигнув у двері. Біля хліва його дожидали вже Митька й Дудник в Барсом та мотузяку.

В хліві кішку прив'язали за ногу до стовпа. Почали стежити за борнею. Ось Барс, діставши від кішки кілька злізів, розлітований кинувся в атаку. Кішка завзято боронилася, але сили нерівні. Ще один наскок Барса й кішка несамовито закричала в його пащі. Хлопці зашарідали під утіхи, ляскаючи в долоні Барсові за перемогу.

Вийти відчинились двері і вийшла ціла юрма дівчат.

Марко схилив голову і чого він це зробив? Вийшовши в класу, він відчув, як щось неначе одмежувало його від інших. Уже не був веселий. Дівчата не пускали його більш до себе в спочивальню. І в Марка накопала злість на себе, на компанію, на класу і на дівчат. Хотілось щось зробити рішуче, щоб злити той напін, або все перевернути догори дном.

Ось підбігає Дудник:

— Там за хлівом Митька держить кішку. Ми наберем каміння й кинемо її в яру...

„За що? Для чого?“ — зрештою питання у Марка, але зараз-же знайшов відповідь: „Ага! тепер“ потім аться дівчата своєю кичею“...

Він побіг за хлів до Митьки. Через хвилину Дудник привів Володьку й всі четверо рушили за місто до яру.

Володька був насулнений, але, як і інші, набрав каміння.

Раптом Митька скомандував:

— Хлопці, навіткача! Двоє дівчат біжить за нами...

На бігу розраумали, що вони дівчата до-

біжать до яру, вони встигнуть її вбити, а там заховають під сніг і скажуть, що випустили — нашо вона паскудить у домі?

В яру почалась розправа. Кішка нивчала, ковазала, скривавляючи сніг. Щоб мати право скорий втекти, Володька з Марком викидали в неї й своє каміння.

Не встигли як слід відпочити від бігу, а вже між дітьми ходила чутка: вбито кішку. Дівчата плакали, а Марко знову думав: нашо він це зробив?

Увечері загальні збори.

Ібавці перед усіма на окремій лавці. Володька зблід. Він нізачо не бив би, що-б знав, що за якусь там кішку таку справу шіддуть.

Марко-ж злюто дивився на всіх, — своїм виглядом, здавалось, казав: „От убив на злість, о!“ Тільки Митька з Дудником були такі, як і завжди.

Після багатьох промов дітей і вихователів усі були схвилювані жорстоким вичинком.

Митька з Дудником посміхалися.

— Як вам не сором! — звернулася вихователька.

— О, на фронті я ще не так коцав! — відповів Дудник.

Годі ображені збори оголосили вичинку на п'ять днів бойкот.

— О—

Володька аж зітхнув, що така легка припада йому кара. Не балакати ні з ким?! Ого, дуже потрібна.

І другого дня Володька вже ходив веселий, обійнявшись із Дудником та Митькою, їх обнімали, цикали один на одного, щоб не забалакували. Це тільки тімщо тих, що були ці бонкетом. Вони навмисне заговорювали то до одного, то до другого, щоб спокусити на розмову.

(Продовження буде...)